

ROVVILTNEMNDA I REGION 7

Nordland

Rovviltnemnda i region 7

Deres ref

Vår ref
2023/34070

Arkivnr
434.11

Dato
14.03.2024

Protokoll møte 2/2024 - Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Dato: 12. mars 2024
Sted: Bodø, Statsforvalteren i Nordland
Tid: 12:00 – 15:00
Sekretariat: Statsforvalteren i Nordland

Med på møte:

Fra nemnda:

Grethe Andersen, via Teams	Nordland fylkeskommune
Kim Andre Haugan Schei	Nordland fylkeskommune
Kristine Helland Blind, via Teams	Sametinget
Odd Langvatn	Nordland fylkeskommune
Per-Anton Nesjan, via Teams	Nordland fylkeskommune
Per Ole Oskal	Sametinget

Fra sekretariatet:

Anne Isabell Utsi, via Teams	Statsforvalteren i Nordland
Charlotte Holmstad Arnesen	Statsforvalteren i Nordland
Jostein Øvervatn	Statsforvalteren i Nordland
Stein Tage Domaas	Statsforvalteren i Nordland
Tore Vatne	Statsforvalteren i Nordland

Observatører:

Berit Gjerstad	Mattilsynet
Martin Drevvatn, via Teams deler av møte	Statens naturoppsyn
Veronica Sahlén, via Teams deler av møte	Statens naturoppsyn
Øyvind Skogstad	Statens naturoppsyn

Kim Andre Haugan Schei ønsket velkommen.

Stein Tage Domaas fra Statsforvalteren i Nordland holdt en kort orientering om at det er erklært beitekrise i flere distrikt i Nordland reinbeiteområde i forkant av møte.

Sak 7/2024 Godkjenning av innkalling**Roviltnemndas vedtak:**

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling og saksliste til møte 2/2024 uten merknader.

Sak 8/2024 Godkjenning av protokoll fra møte 1/2024**Roviltnemndas vedtak:**

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 1/2024 uten merknader.

Sak 9/2024 Drøftinger/orienteringer/referatsaker

- a) **Orientering fra Statens naturoppsyn om aktuelle saker**
Orientering v/ Veronica Sahlén, Martin Drevvatn og Øyvind Skogstad, se vedlegg 1 og 2.
- b) **Orientering fra Mattilsynet om aktuelle saker**
Orientering v/Berit Gjerstad, se vedlegg 3.
- c) **Orientering fra Statsforvalteren om aktuelle saker**
Orientering v/Tore Vatne og Charlotte Holmstad Arnesen, se vedlegg 4.
- d) **Fagrapporter og lignende**
Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:
· [Lislegård, H.H, m.fl. 2024. Droner som FKT II – Bruk av droner som forebyggende tiltak i beitenæringen. Rapport 10.27.2024. Norsk institutt for Bioøkonomi \(NIBIO\).](#)
- e) **Akuttsaker behandlet av SFNO**

Dato:	Område:	Hva:
2024.01.12	Saltdal	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
2024.01.18	Steigen	Tillatelse til skadefelling av gaupe
2024.01.26	Vefsn	Helikoptersamling og flytting av rein
2024.26.01	Saltdal	Helikoptersamling og flytting av rein
2024.01.30	Sverige/Hattfjelldal	Intensiv gjeting
2024.02.06	Hamarøy	Ekstraordinært tilsyn
2024.02.15	Saltdal	Tillatelse til skadefelling av gaupe
2024.02.16	Sverige/Hattfjelldal	Intensiv gjeting
2024.02.16	Beiarn	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
2024.02.20	Hattfjelldal	Intensiv gjeting
2024.02.23	Vefsn	Intensiv gjeting
2024.02.29	Bindal	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
2024.03.01	Vefsn og Grane	Avslag på søknad om skadefelling av gaupe
2024.03.05	Hattfjelldal	Tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Hattfjelldal kommune

- f) **Brev til nemnda**

2024.01.10	MDIR	Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Rana kommune
2024.01.24	Nordland sau og geit	Anmodning om økning av hunndyrkvota – kvotejakt på gaupe
2024.01.24	Sagfjorden beitelag	Klage til direktoratet på kvotejakt på gaupe 2024
2024.01.29	MDIR	Oversendelse av klage på vedtak – kvotejakt på gaupe 2024
2024.02.07	Hattfjelldal kommune	Søknad om uttak av bjørn i Hattfjelldal – oversendt til MDIR som rette myndighet
2024.02.09	Rana kommune	Uttalelse fra kommunestyre vedrørende ekstraordinært uttak av jerv
2024.02.14	Rana kommune	Søknad om forlengelse av ekstraordinært uttak av jerv i Rana kommune
2024.02.15	MDIR	Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i Rana kommune – forlengelse
2024.02.15	MDIR	Kvotestemme for betinget skadefelling av gaupe 2024
2024.02.15	MDIR	Kvotestemme for betinget skadefelling av ulv vår 2024
2024.02.29	MDIR	Planleggingsramme for regionale rovviltnemnder 2024 – forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift
2024.03.04	KLD	Avgjørelse av klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 7 og 8 i 2024
2024.03.04	Nordland bonde- og småbrukarlag	Bekymret for beitesesongen 2024

Rovviltnemndas vedtak:

Sak 9/2024 drøftinger/orienteringer/referatsaker, tas til orientering.

Sak 10/2024 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak – forbruk 2023 og budsjett 2024

Kim Andre Haugan Schei tar opp sekretariatets forslag til vedtak og det blir enstemmig vedtatt.

Grethe Andersen foreslår å legge til innkjøp av gjeterhund som et prioritert tiltak i budsjettet. Grethe Andersen, Per Ole Oskal og Per-Anton Nesjan stemmer for Grethe Andersens forslag. Forslaget blir vedtatt.

Rovviltnemndas vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner føringene i saksframlegget for Statsforvalterens videre saksbehandling med følgende budsjettfordeling:

- a) **Drift av nemnda og sekretariat, kap. 1420.21.**
Budsjett på kr 900 000,- til dekning av møtegodtgjørelse og reiser til nemnda, og til drift av sekretariatet.
- b) **Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73:**
Årets tildeling er på kr 10 000 000,-. I tillegg kommer restmidler på kr 1 484 471,- fra 2023 som er utbetalt til tiltak i reindriften i 2024 og diverse rovviltrelaterte prosjekt. Det gir et samlet budsjett for 2024 på kr 11 484 471,- fordelt som følger:

- **Tiltak i saueneringa – kr 3 800 000,-**
 Prioriterte tiltak:
 - Gjeting/utvida tilsyn i regi av beitelag/kommuner, i kombinasjon med vokterhund eller kadaverhund, og ved akutte tap.
 - Elektronisk overvåking (innkjøp av radiobjeller/e-bjeller/smartbjeller)
 - Planlagt tidlig nedsaking
 - Forsinket slipp på utmarksbeite
 - Kadaverhundarbeid (kurs/godkjenningsprøver)
 - Innkjøp av gjeterhund

- **Tiltak i reindriften – kr 5 700 000,- (hvorav kr 1 474 471,- er utbetalt som restmidler i desember 2023).**
 Prioriterte tiltak:
 - Flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder
 - Samling med helikopter før flytting mellom sesongbeiter
 - Intensiv gjeting i kombinasjon med tilleggsføring i tilknytning til kalvinga
 - Tilleggsføring på vinteren som et alternativ til flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder.
 - Tidlig slakt av kalv
 - Elektronisk overvåking (radiobjeller/e-bjeller/smartbjeller)

- **Andre tapsforebyggende tiltak – kr 205 000,-**
 Prioriterte tiltak:
 - Diverse prosjekter
 - FoU-prosjekter

- **Skadefellingsutgifter, akuttsaker og andre hastesaker – 1 500 000,-**
- **Konfliktdepemde tiltak – 280 000,-**

Mot slutten av året gis Statsforvalteren fullmakt til å fordele restmidler i samsvar med nemnda budsjettvedtak og vedtatte føringer for dette i forvaltningsplanen.

c) Tjenestekjøp, kap. 1420.2021:

Samlet budsjett for 2024 er kr 500 000,-, hvor det settes av midler til følgende tiltak:

- *Bestandsregistrering av rovvilt, inkl. dusører – kr 200 000,-*
- *Årlig reindrifiseminar i regi av Statsforvalteren i Nordland – kr 50 000,-*
- *Drift av kvotetelefon for kvotejakt og lisensfelling – kr 2 000,-*
- *Videreføring av prosjekt SCANDKAM, NINA – kr 200 000,-*
- *Kartlegging av kongeørn på Bodøhalvøya, Statskog – 30 000,-*

Sak 11/2024 Eventuelt

Ingen eventuellsaker.

Møte varte fra 12:10 – 15:00

Referent: Charlotte Holmstad Arnesen

Med hilsen

Kim Andre Haugan Schei
leder for rovviltnemnda

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1 - Orientering fra SNO
- 2 Vedlegg 2 - Orientering fra SNO
- 3 Vedlegg 3 - Orientering fra Mattilsynet
- 4 Vedlegg 4 - Orientering fra Statsforvalteren

MILJØ-
DIREKTORATET

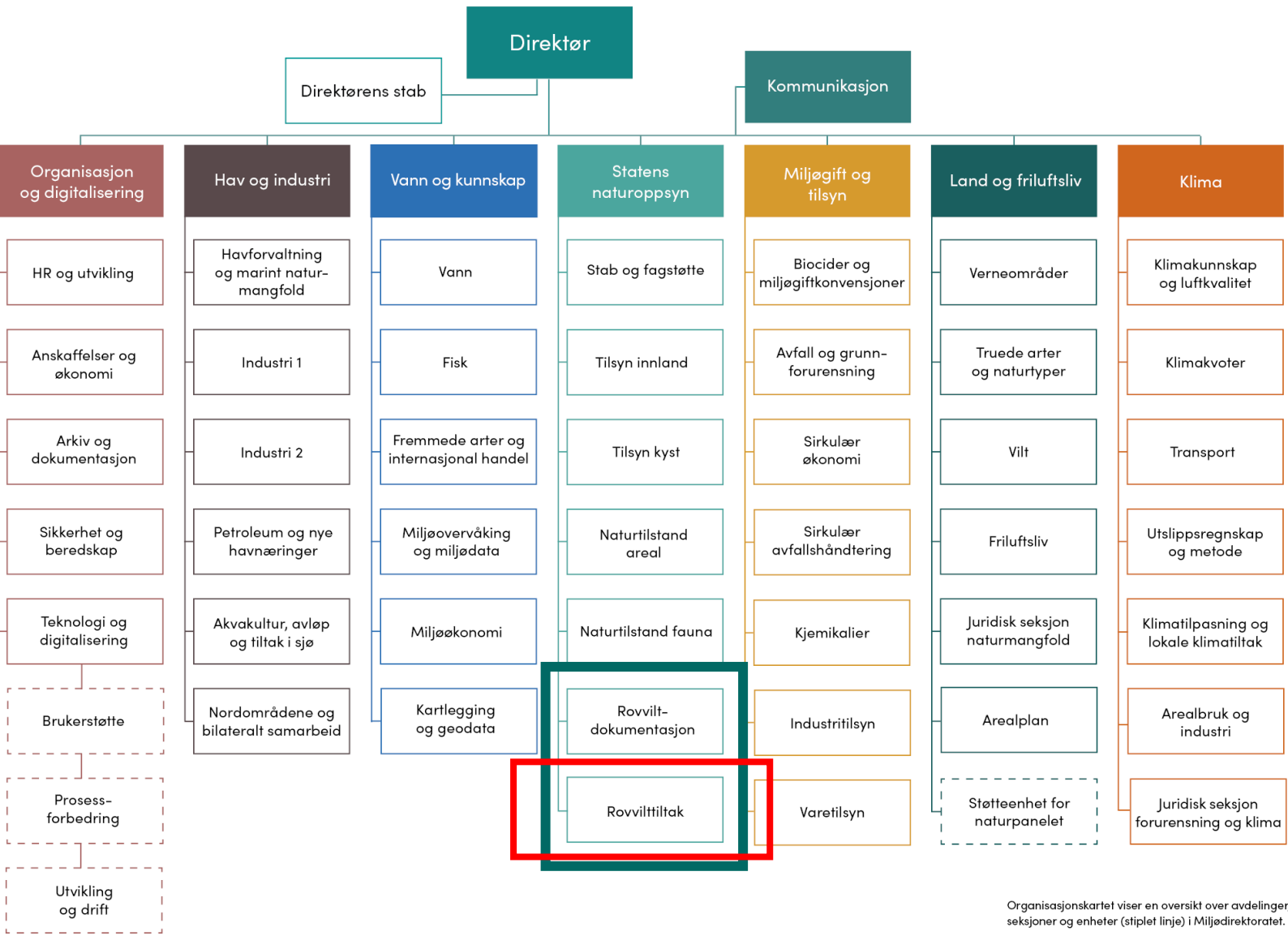

STATENS
NATUROPPSYN

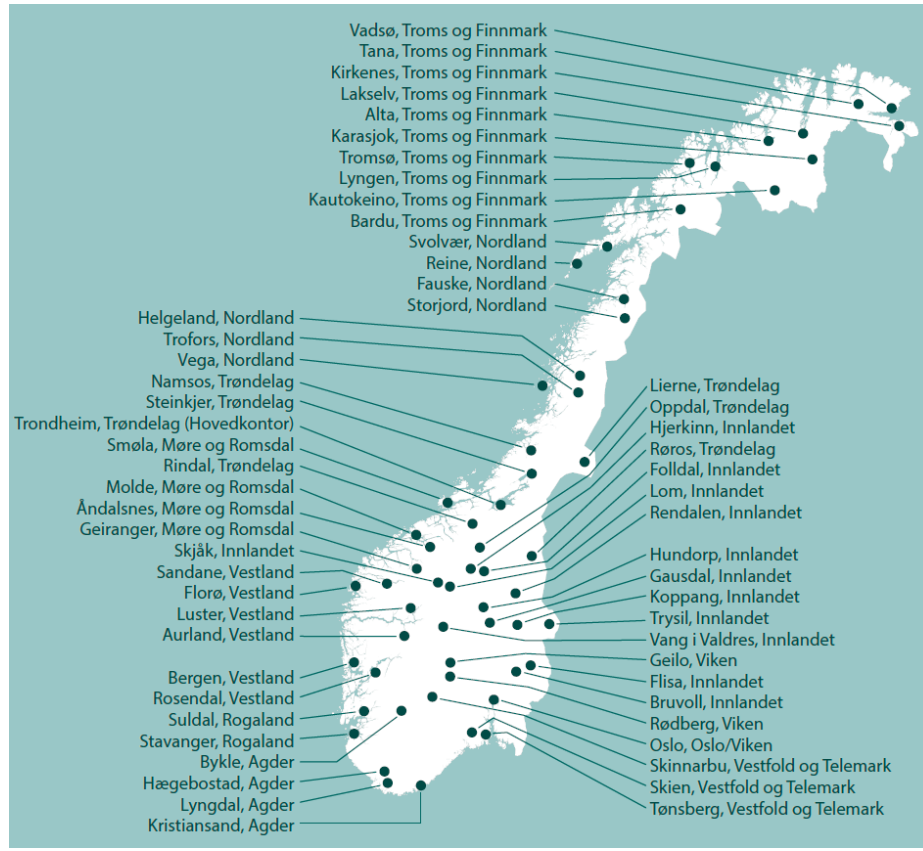
Møte Rovviltnemnda region 7 - mars 2024

Statens naturoppsyn og felling av rovvilt

Veronica Sahlén
seksjonsleder, SNO seksjon rovvilt tiltak

Organisasjonskartet viser en oversikt over avdelinger, seksjoner og enheter (stiplet linje) i Miljødirektoratet.

Rovviltarbeidet i Statens naturoppsyn

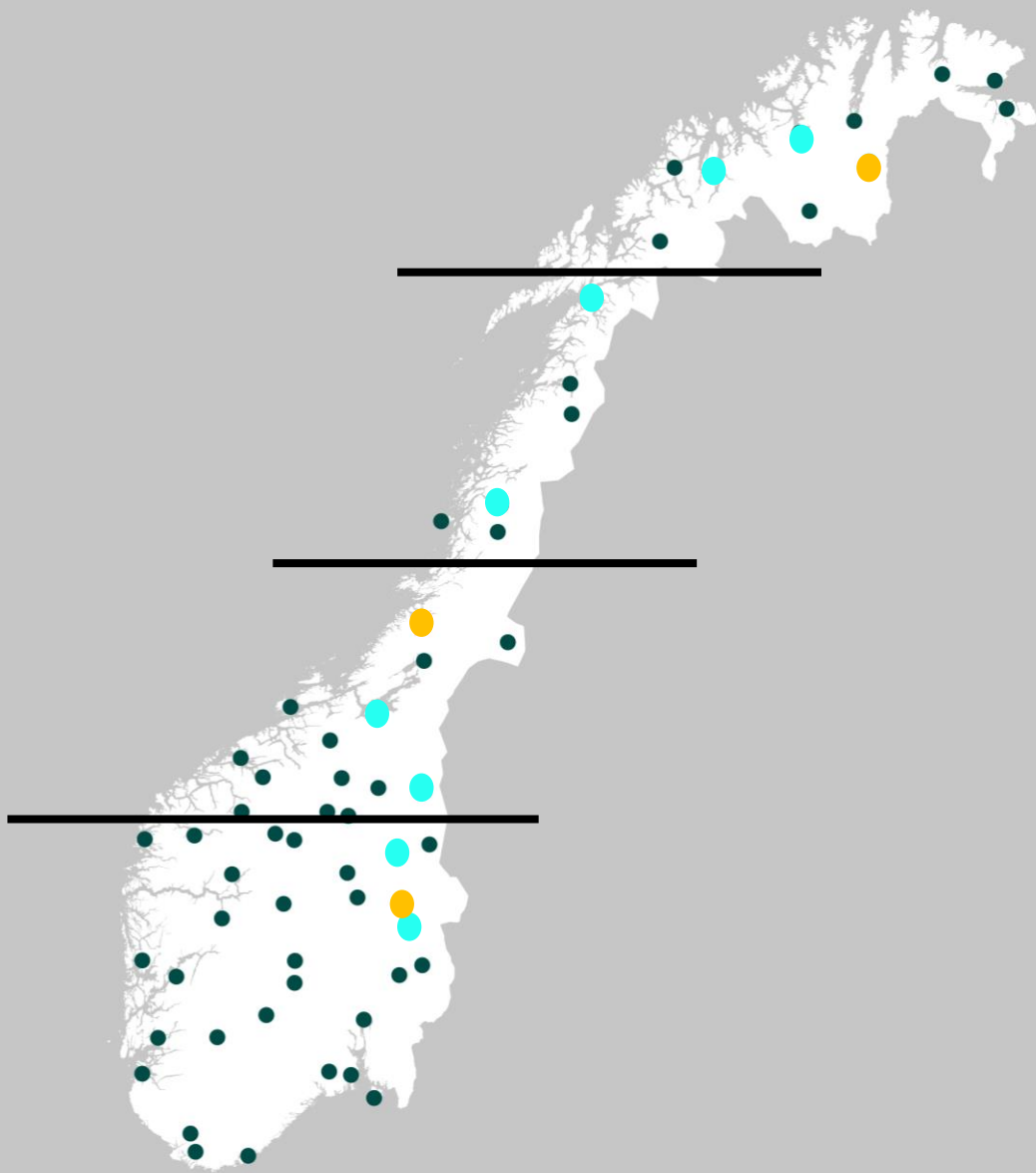
Foto: SNO

Styrking av SNO i Nord-Norge

- Styrket fra 2024
- Hovedansvar er oppfølging av rovviltarbeidet
- Stillingene skal også dekke hele oppgaveporteføljen for SNO

- Avklart: Storslett (TR)
- Utlyst: stillinger i Lakselv, Kautokeino (FI) og Storjord (NO)
- Kommende utlysning: Stillinger i Nordland og Troms

Fellingsledere rovvilt i det Statlige fellingslaget

SNO
Storslett,
Troms

SNO
Lakselv,
Finnmark

SNO
Storjord,
Nordland

Fellingsoppdrag

Viltseksjonen

Beslutning om uttak av rovvilt etter NML §18 hvor oppdraget gis til SNO:

- Fortrinnsvis i perioden 16. februar til 31. mai
- Enkeltdyr av jerv og bjørn på våren
- Hiuttak jerv
- Særlige tilfeller - ulv

Fellingsinstruks: Egen instruks fra KLD som gir adgang til samtlige virkemidler som ordinært er unntatt i viltloven

SNO

- Spesialkompetanse
- Fellingsledere som vurderer gjennomføring og leder fellingsoppdrag, og bistår skadefellingslag

SNOs fellingsoppdrag

1. Fellingsoppdrag av rovvilt og andre arter i henhold til bestemmelser gitt i egen instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt
2. Lede og gjennomføre felling på oppdrag av Miljødirektoratet
3. Så langt som mulig bistå kommunale/lokale fellingslag med kompetanse og praktisk innsats under gjennomføring av felling
4. Kompetanseheving og kursing for effektivisering av felling

Foto: SNO

Unntak som følger av fellingsinstruksen

3. Metoder i fellingsarbeidet

- 3.1 Det statlige fellingslaget kan, uten hensyn til de regler som ellers gjelder, jf. viltloven § 35, velge den etter forholdene mest hensiktsmessige metode i arbeidet med uttak av dyr innenfor de rammer Bern-konvensjonen setter.
- 3.2 Uttak etter denne instruks er å anse som en del av det statlige naturoppsynets oppgaver i henhold til naturoppsynsloven. Motorisert ferdsel i forbindelse med uttak av dyr er således tillatt med hjemmel i naturoppsynsloven § 3 første ledd og motorferdselloven § 4 første ledd bokstav a, jf. samme lovs § 8.
- 3.3 Det statlige fellingslaget skal opparbeide kompetanse innenfor aktuelle metoder for uttak av dyr, og utvikle mest mulig effektive, sikre og dyrevelferdsmessige forsvarlige metoder.

Bruk av helikopter i fellingsoppdrag

- Innlandshelikopterflyvning:
 - Safetec rapport (2013): Risikoen innen kommersiell innenlands helikopter er høy, hvor det «*forventes en ulykke pr år med 50% sannsynlighet for en dødsulykke...*»
 - Luftfartstilsynet inviterte SNO til møte juni 2019
 - SNO har et høyt antall kommersielle flytimer per år
 - SNO oppgaver omfatter i stor grad helikoptertjenester som er å regne som særlig risikoutsatte (lastetransport, mange start/landninger, samt taktisk flyvning på lav høyde)
 - SNO oppdrag på rovvilt (uttak/immobilisering) er å regne som den mest risikoutsatte type innlandshelikopterflyvning som gjennomføres i Norge

Foto: SNO

Organisering av helikopteroppdrag

- Det viktigste HMS-tiltaket er å konsentrere oppgavene på få personer som får mengdetrening på oppgaven - dette gjelder også helikopterpiloter
- Få oppdrag per år per person og pilot
- Til og med 2020 var det 3 ansatte i SNO (samt én til med nødvendig kompetanse som backup) som gjennomførte alle fellingsoppdrag fra helikopter
- I 2021 ble det gjennomført internt kurs for å øke antallet til 5
- Per nå ca. 5-6 aktuelle piloter i Skandinavia - 4 av disse i Sverige
- Utfordring ved oppdrag i områder med svært variable og uforutsigbare forhold
- Nødvendig avveining mellom HMS hensyn og effektivitet i fellingsoppdragene
- Jobber for å også øke tilgangen på piloter med nødvendig kompetanse og erfaring

Takk for oppmerksomheten!

Status på bestandsregistrering og rovviltskader

Øyvind Skogstad
fagansvarlig rovviltdokumentasjon

Bodø, 12.mars 2024

SNOs rovviltoppgaver

- Skadedokumentasjon (drifte rovviltkontaktnett).
- Forebygge miljøkriminalitet.
- Bestandsovervåking store rovdyr, inkludert kongeørn og fjellrev.
- Felling av rovvilt i offentlig regi.

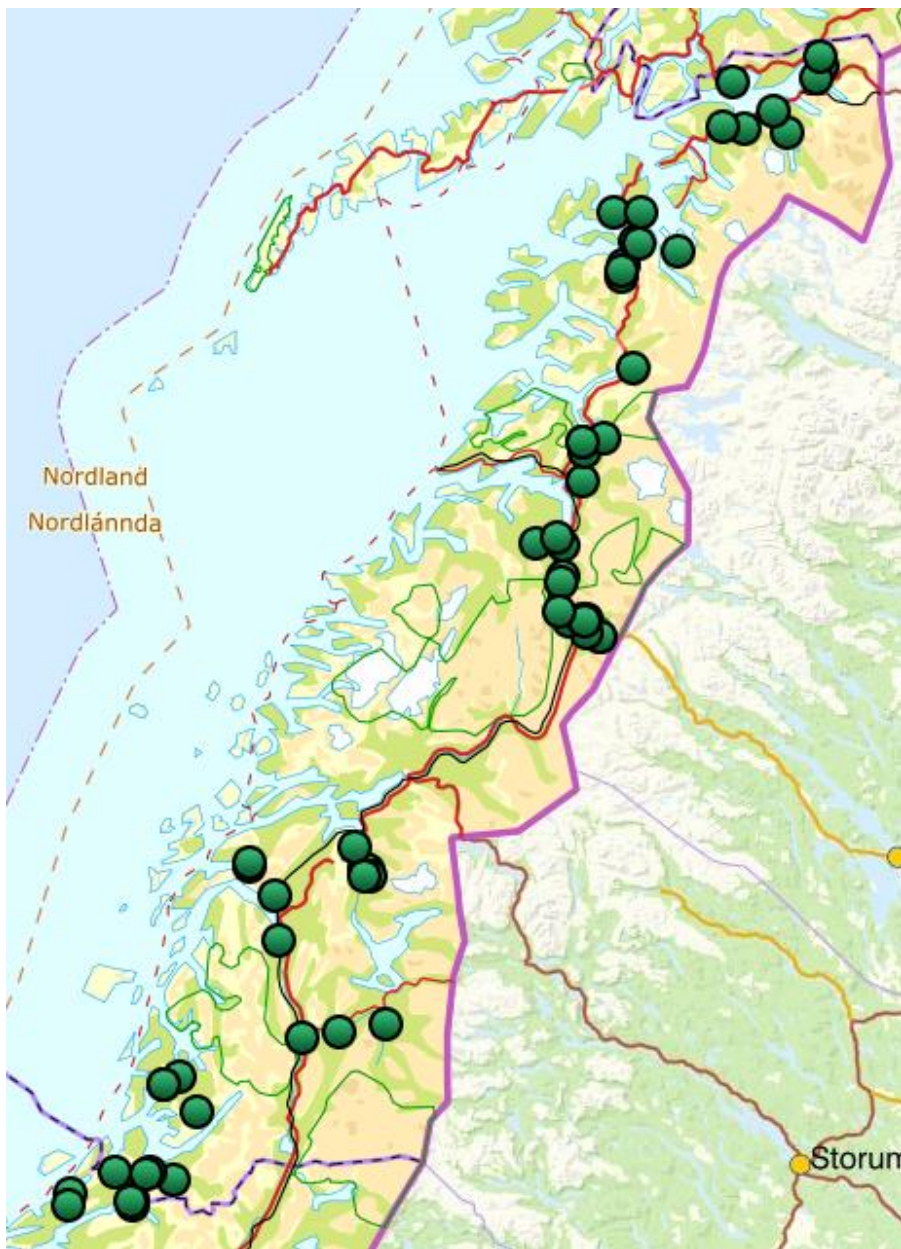
Spring av jerv i Fauske. Foto Øyvind Skogstad

Gaupe – litt om metodikken

- Registreringsperioden er oktober - februar. Felles metodikk med Sverige.
- Baserer seg på tips fra publikum + noe aktiv sporing fra NJFF og SNO-L.
- Det er familiegruppene som skal telles, og det er krav til dokumentasjon.
- Avhengig av sporsnø.
- SNO foretar feltkontroll, og foretar en sporing på 1 eller 3 km som logges med GPS og dokumenterer med foto/film.
- Viltkamera-bilder kan også godkjennes, uten sporing.

Gaupefamilie avbildet på viltkamera i Saltdal. Foto SNO viltkamera

Kart: Dokumenterte spor/bilder av gaupefamilier i Nordland 2023/2024. Kilde Rovbasen

- Snødekke over store deler av fylket deler av vinteren.
- Årets registrerings sesong er avsluttet.
- Gjenstår noe kvalitetssikring før Rovdata overtar materialet.
- Sluttrapport i juni.

Tabell 3. Antall familiegrupper av gaupe påvist før jakt i ulike forvaltningsregioner fra 2021 til 2023, samt gjennomsnittet for de tre årene.

Forvaltnings-region	Nasjonalt bestandsmål	2021 ¹	2022 ²	2023 ³	Gjennomsnitt
1	–	0	0	0	0
2	12	15,5	12	14,5	14
3	5	6	7	7,5	6,8
4	6	3	3	4,5	3,5
5	10	8,5	10,5	11,5	10,2
6	12	18	14	13	15
7	10	10	6	11,5	9,2
8*	10(4)	6(2)	6(0)	9(1)	7
Sum	65	67	58,5	71,5	65,7

*Tallene i parentes angir familiegrupper i Finnmark fylke.

¹ 2021

Region 2 deler en yngling med region 3. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og en yngling med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 7 deler to ynglinger med Sverige. Region 4 og 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

² 2022

Region 4 deler to ynglinger med region 5. Disse er delt mellom regionene.

Region 4 deler to ynglinger med Sverige og Region 5 deler en yngling med Sverige. Alle disse er delt mellom landene.

³ 2023

Region 2 deler en yngling med region 4. Denne er delt mellom regionene.

Region 5 deler en yngling med region 3 og to ynglinger med region 4. Disse er delt mellom regionene.

Region 6 deler en yngling med region 7 og en yngling med Sverige. Disse er delt mellom regionene/landene.

Jerv – litt metodikken

- Kontroll av kjente ynglehi/lokaliteter og innsamling av DNA.
- Yngletispene foretrekker de samme ynglehiene over år. Det utnytter vi i leitingen.
- Nordland har en lang historikk, og har flest kjente ynglelokaliteter i hele Norge.
- Registreringsperiode februar - mai.
- Tispene føder valpene i mars.
- Valpene følger tise i april/mai, og da kan man få dokumentert ynglinga.

Jervregistrering i Vefsn, vinteren 2020. Foto Vegar Pedersen

Jerv - oppdraget i vinter

- I alt 51 ynglelokaliteter skal sjekkes iht metodikk.
- Samarbeid med nabofylker og län om grenseoverskridende lokaliteter.

Kart: Kjente ynglelokaliteter i Nordland som skal sjekkes vinteren 2024. Kilde Rovbasen

Jerv - DNA 2023

- Samlet inn til sammen 724 DNA - prøver fra jerv
- DNA-treff på 567 prøver.
Treffprosent på 78%
- I 2023 sesongen har vi DNA-treff på totalt 88 (81) individ
- Kjente individ = 53 (56)
- Nye individ = 35 (25)
- Vi finner flere DNA-jerver enn hva som beregnes ut fra yngledata (vinterbestand 63 ind. før yngling).

Tabell 4 Bestandsestimater for jerv fordelt på kjønn og region (Norge: rovviltregioner, Sverige: forvaltningsregioner og län) for overvåkingssesongen 2023. Tallene er basert på den geografiske posisjonen til estimerte midtpunkter for individene i bestanden. Bestandsestimater for de ulike områdene ble fremskaffet ved å slå sammen kjønnsspesifikke posteriore fordelinger. Avrundingsregler er årsaken til små avvik mellom total estimatene og summen av de kjønnsspesifikke estimatene fra tilhørende regioner. På grunn av at det ikke har vært heldekkende innsamling av DNA-materiale i Norrbotten er bestandsestimater for dette länet mindre pålitelige. Tall i parentes viser 95% bayesiansk kredibelt intervall. Se Milleret et al. (2023) for ytterligere detaljer. Estimaten for Sverige og for begge landene samlet som inkluderer estimater fra Norrbotten uten omfattende innsamling er merket med *.

	Hunner	Hanner	Totalt
Totalt	632 (586-680)*	449 (422-477)*	1081 (1029-1137)*
Norge	236 (221-253)	148 (139-159)	385 (366-403)
Region 1	7 (3-12)	5 (1-9)	12 (6-18)
Region 2	4 (1-8)	2 (0-4)	6 (2-10)
Region 3	18 (14-22)	14 (12-17)	33 (28-38)
Region 4	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-5)
Region 5	45 (39-51)	37 (33-41)	81 (75-89)
Region 6	56 (50-63)	36 (32-41)	93 (84-101)
Region 7	43 (39-47)	29 (25-33)	72 (66-78)
Region 8	62 (55-70)	26 (22-30)	87 (79-96)
Sverige	396 (358-437)*	300 (276-325)*	696 (652-742)*
Norra	331 (297-368)	236 (212-257)	566 (527-609)
Norrbotten	111 (90-130)*	73 (55-91)*	184 (157-211)*
Västerbotten	72 (60-84)	51 (44-58)	122 (108-137)
Jämtland	122 (107-135)	87 (79-96)	209 (193-224)
Västernorrland	27 (20-34)	26 (21-30)	52 (44-61)
Mellersta	65 (56-76)	64 (56-74)	130 (117-143)
Gävleborg	18 (14-22)	22 (19-26)	40 (34-46)
Dalarna	35 (30-41)	27 (23-32)	62 (55-69)
Örebro	2 (0-5)	3 (0-6)	4 (1-9)
Värmland	7 (4-12)	10 (6-14)	17 (11-23)
Stockholm	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-1)
Uppsala	2 (0-4)	2 (0-4)	3 (0-7)
Västmanland	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-5)
Västra Götaland	1 (0-3)	1 (0-3)	2 (0-4)
Södra	0 (0-2)	0 (0-2)	1 (0-2)
Södermanland	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-2)
Östergötland	0 (0-1)	0 (0-1)	0 (0-2)

Foto: Vegar Pedersen

Takk for oppmerksomheten

MILJØ-
DIREKTORATET

Roviltnemndmøte Nordland

12. Mars 2024

Fagrådgiver/veterinær
Berit Gjerstad
Mattilsynet Region Nord

Utmarksbeite

- Nordland har av landets beste utmarksbeiter - stort potensiale for å utnytte mer.
- Beitedyra er de eneste som kan utnytte utmarksressursene til produksjon av mat og tekstilfiber og aktivt beitebruk har en positiv klimaeffekt.
- Signalene i dag er at forvaltningen ønsker å satse på økt bruk av utmarksbeite.
- **Beite i utmark er et vesentlig velferdsgode for dyrene.**

Mattilsynets rolle

Følge opp velferden for beitedyra over hele fylket, særlig i løpet av beitesesongen.

Gjennom løpende dialog med Statsforvalteren i Nordland

Kontakt med næringen.

Mattilsynet gir hver vår LMD en rapport om oppfyllingen av rovviltforliket sett ut fra et dyrevelferdsstandpunkt.

Høy forekomst av rovvilt i mange av våre tettste beiteområder, gjør MT svært bekymra for dyrevelferden til beitedyra.

Rovvilt i beiteområdene utsetter ofte beitedyra for store påkjenninger og belastninger gjennom bla frykt, stress, skader og store smerter.

I enkelte beiteområder utsettes beitedyra for slike påkjenninger og belastninger store deler av beitesesongen.

Utmarksbeite i Nordland 2023

Nordland er det fylket i landet med høyeste prosentvise tap av sau og lam på utmarksbeite!

- For fjerde år på rad er det en økning i tap på utmarksbeite i fylket, mens antall sau og lam på beite går ned.
- Mange beiteområder med høye tap av sau og lam både til jerv, gaupe og bjørn.
- Kongeørna rapporteres å være en vesentlig tapsårsak på lam i enkelte områder. Ofte kan dette være områder som ikke har andre store rovvilt i sine beiteområder.
- Beitesesongen 2023 var det dokumenterte tap til gaupe i flere beiteområder, da særlig i kommunene Steigen, Rana, Narvik, Saltdal, Sørfold og Evenes.
- Jerven forårsaket svært store tap i en besetning øst for Mo i Rana. I tillegg mange dokumenterte tap i Vefsn og Narvik.
- Bjørnen forårsaket tap av sau og lam i Hattfjelldal og Grane.
- I Lofoten og Vesterålen ble det dokumentert til sammen til sammen 15 sau/lam tatt av kongeørn.

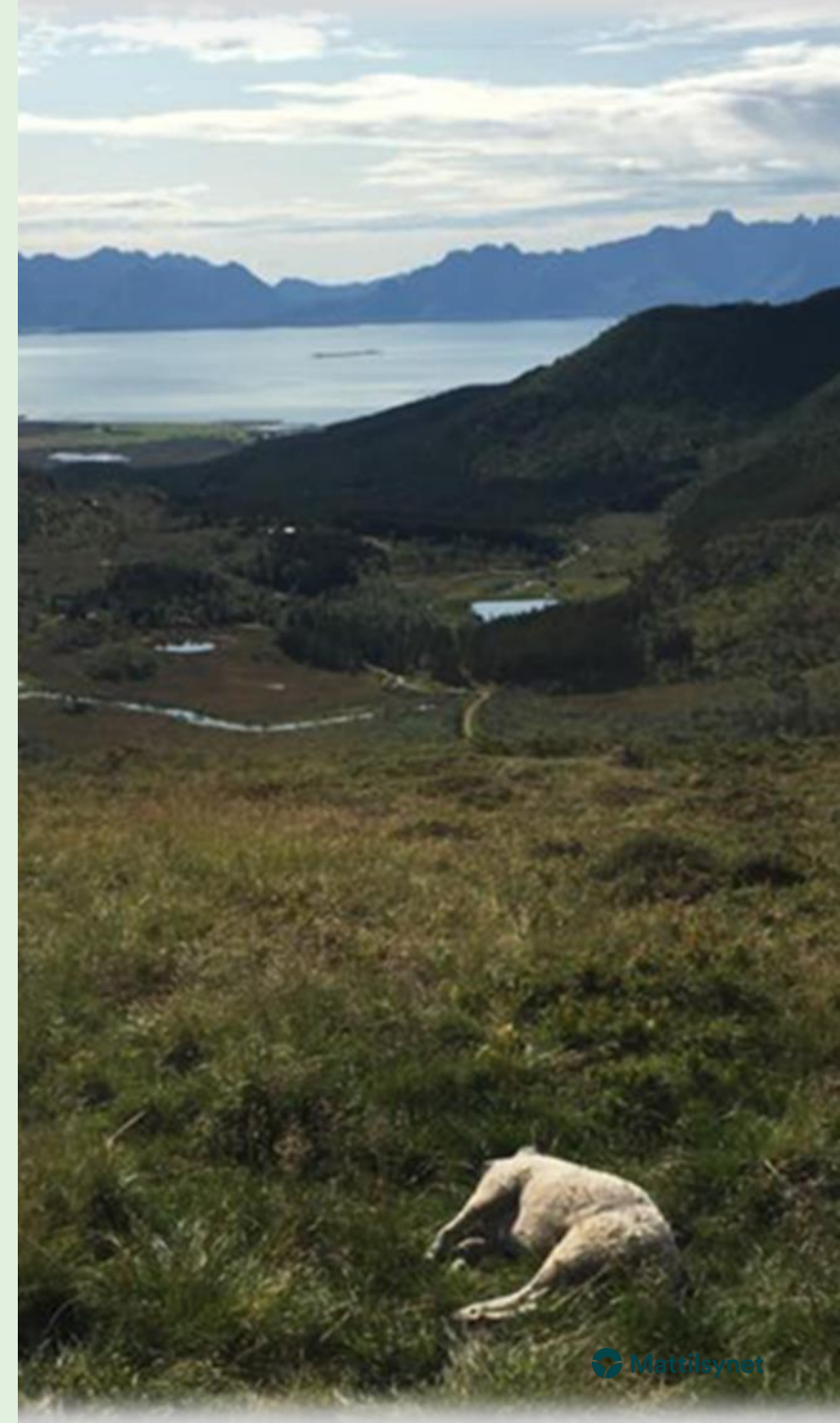

Tap kommuner (OBB) 2023

Tall fra 30 Nordlandskommuner:

- Åtte kommuner har et tap av sau og lam på utmarksbeite på 10 % eller høyere.
 - Hamarøy 17,8 %
 - Saltdal 16,6 %
 - Narvik 14,7 %
 - Beiarn 11,4 %
 - Bindal 11,4 %
 - Rana 11 %
 - Leirfjord 10,9 %

Vega, Herøy, Alstahaug, Dønna og Nesna har et besetningstap på 4 % eller lavere.

Tap beitelag (OBB) 2023

Tall fra 65 beitelag:

- 15 beitelag som har et besetningstap på utmarksbeite på 10 % eller høyere.
 - Beitelagene ligger i kommunene Saltdal, Rana, Hamarøy, Narvik, Beiarn, Bindal, Leirfjord, Vevelstad, Rødøy, Hattfjelldal, Hemnes og LoVe.
- 34 beitelag har et besetningstap mellom 4 – 10 %.
- 12 beitelag har et besetningstap på 4 % eller mindre

Tap besetninger (OBB) 2023

Tall fra 485 sauebesetninger:

- 121 besetninger med totaltap på 10 % eller mer.
- 161 besetninger har et besetningstap mellom 4 – 10 %
- 203 besetninger har et tap på 4 % eller lavere.

Rovvilterstatning sau 2023

Erstatta mest sau drept av jerv og gaupe.

- Jerv 36,7 %
- Gaupe 33,8 %
- Bjørn 5 %
- Kongeørn 10 %
- Fredet rovilt 14 %

Bjørn og beitedyr

- Bjørn i et beiteområde fører ofte til svært uakseptabel dyrevelferd for beitedyrene.
- Mattilsynet er bekymret for dyrevelferden i beiteområder, hvor det nesten årlig opptrer store skader på beitedyr forårsaket av bjørn.
- Uttak av bjørn i beiteområdene før beitesesongen er ofte det mest effektive og det som gir best dyrevelferd.
- Ved skadefelling oppstår det ofte både store skader og lidelser før man eventuelt klarer å felle bjørnen.

Gaupe og beitedyr

- Gaupe tar mye lam og reinkalv
- Morsøyer i høy melkeproduksjon – ofte jurbetennelse
- Jaktoppplæring av gaupeunger innebærer ofte betydelig skadebiting.
- Uro og jaging
- Det er svært få aktuelle forebyggende tiltak mot tap til gaupe.
- I nord er tamrein en viktig del av gaupas diett.
- Gaupebestanden er spredt over store deler av fylket, noe som medfører at det foreligger et skadepotensial i mange beiteområder.
- Utfordrende soneforvaltning.
- Nordland har i dag ikke soneforvaltning av gaupe – dyrevelferdsmessig betenkelig, større antall beitedyr utsatt for risiko for jaging, skader og tap

Jerv og beitedyr

- Risiko for tap av sau og lam i mange beiteområder i Nordland. Særlig i områder hvor det er påvist yngling av jerv.
- Jaktopplæring av jervevalper innebærer ofte betydelig skadebiting.
- Uro og jaging
- Morsøyer i høy melkeproduksjon – ofte jurbetennelse
- Tamrein en betydelig del av jervens diett i nord

Kongeørn og beitedyr

- Risiko for tap av lam og reinkalv i mange beiteområder i Nordland
- Kan forårsake store tap for reindriften i kalvingstiden, en tid hvor det ofte er vanskelig å forebygge skader.
- Kan også forårsake stor skade i mange beiteområder for sau, særlig da smålam på våren.
- Svært høy terskel for å innvilge skadefelling.

- Mattilsynet er bekymret over tilbakemeldingene fra næringene om både tap og skader forårsaket av kongeørn. Særlig med tanke på at det er svært vanskelig med forebyggende tiltak.

Beitedyr og rovvilt

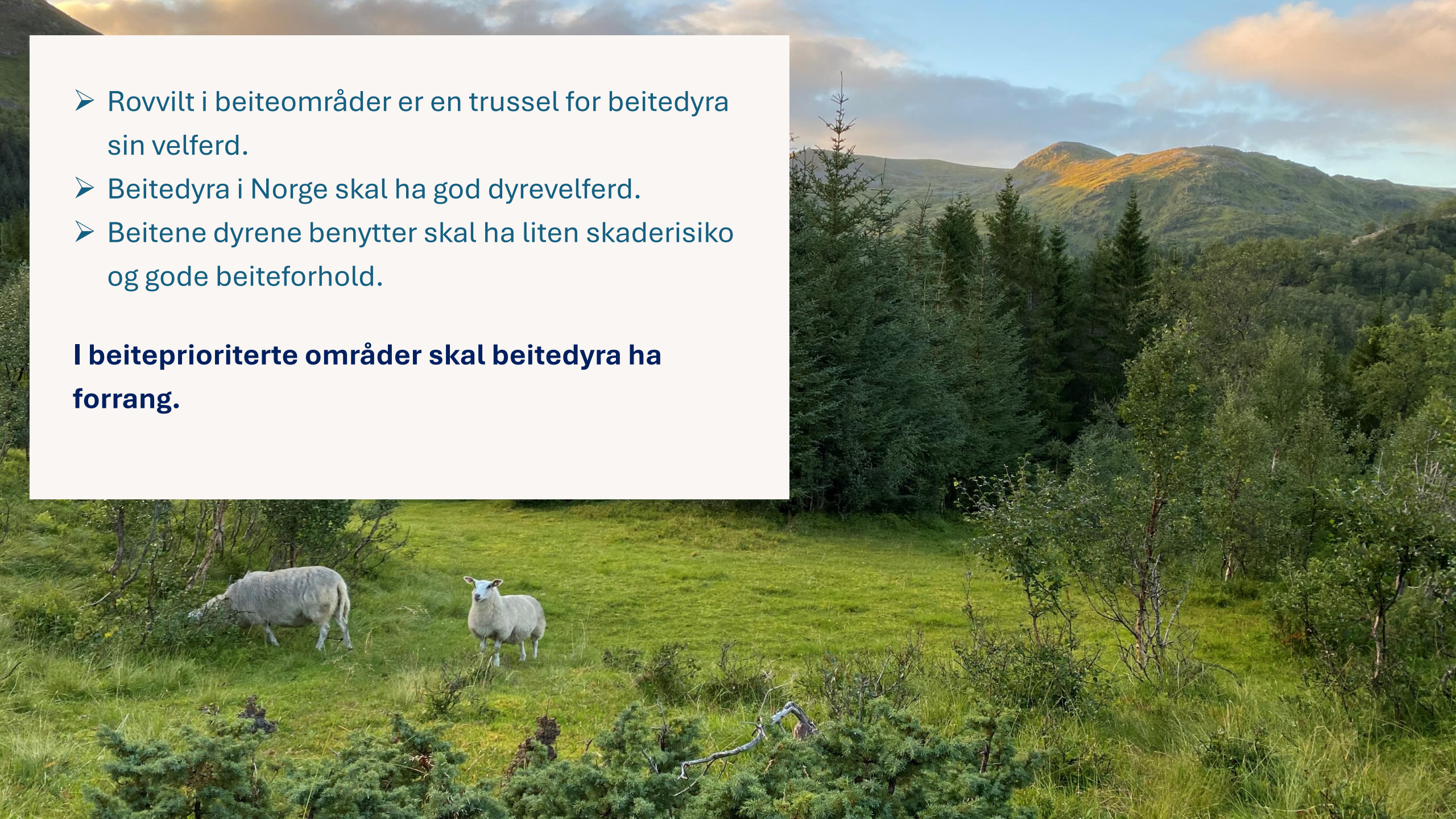
Skriv fra Mattilsynets hovedkontor til LMD (utdrag)

- Rovdyr i beiteområder skaper fare for at beitedyra påføres frykt, stress, skader og store smerter.
- I prioriterte beiteområder er denne faren for lidelse i utgangspunktet og i samsvar med rovviltforliket unødvendig etter dyrevelferdsloven § 3.
- Dyra skal vernes mot fare for unødvendig lidelse, noe som betyr at det skal gjøres forebyggende tiltak for å unngå lidelsen.
- Når den unødvendige lidelsen er et faktum, og i alle fall når dyra er døde, er dyrevelferdsloven § 3 for lengst brutt.
- Felling av rovvilt er et effektivt forebyggende tiltak og nødvendig i mange tilfeller for at dyrevelferdsloven § 3 skal kunne oppfylles.
- De fleste av sauene som utsettes for disse påkjennningene går i beiteprioriterte områder, hvor det i samsvar med rovviltforliket ikke skal være et skadepotensial grunnet rovvilt i området og det skal heller ikke være nødvendig med vedtak om beiterestriksjoner fra Mattilsynet.
- MT mener at dyrevelferdslovens § 3; «...Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.» brytes for svært mange av beiteområdene.
- I de prioriterte beiteområdene skal rovvilt ifølge rovviltforliket forvaltes slik at det ikke blir nødvendig med beiterestriksjoner etter dyrevelferdsloven.
- Når miljømyndighetene er tilbakeholdne med å få fjerna rovvilt fra de prioriterte beiteområdene, må Mattilsynet som dyrevelferdsmyndighet inn og vurdere om det er nødvendig å fatte vedtak overfor dyreholderne for å verne dyra mot fare for rovviltangrep. Etter vår oppfatning er denne situasjonen ikke forenlig med rovviltforliket.
- At områdene er prioriterte for beite, må bety at hensynet til beitedyra skal veie tyngre enn hensynet til rovvilt i disse områdene. Vi kan ikke se at dette gjenspeiles i forvaltningspraksisen til miljømyndighetene.

- Rovvilt i beiteområder er en trussel for beitedyra sin velferd.
- Beitedyra i Norge skal ha god dyrevelferd.
- Beitene dyrene benytter skal ha liten skaderisiko og gode beiteforhold.

I beiteprioriterte områder skal beitedyra ha forrang.

Takk for oppmerksomheten!

Møte 2/2024

Roviltnemnda region 7 - Nordland

Tore Vatne & Charlotte Holmstad Arnesen

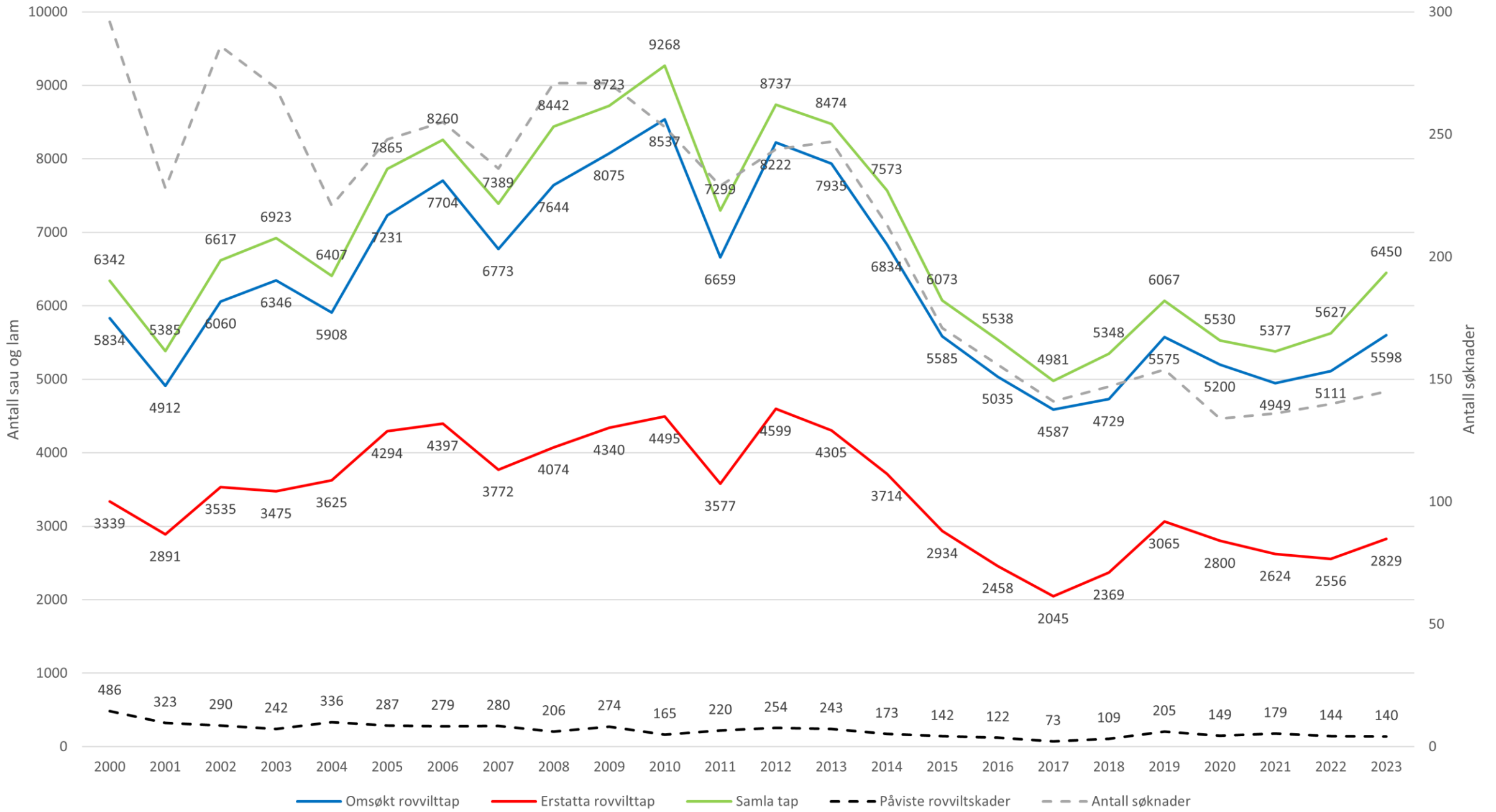
Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

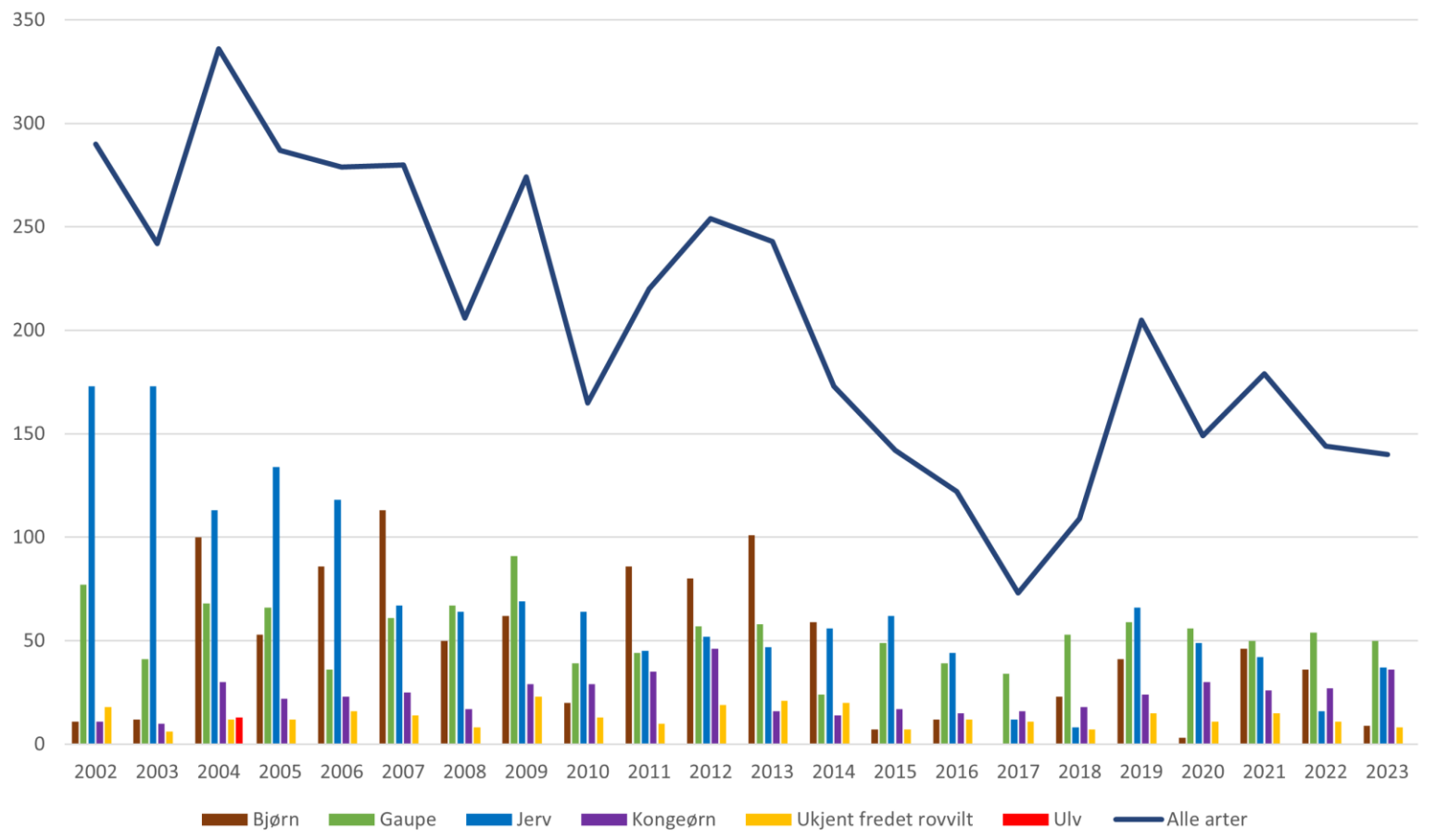

– virker til Nordlands beste

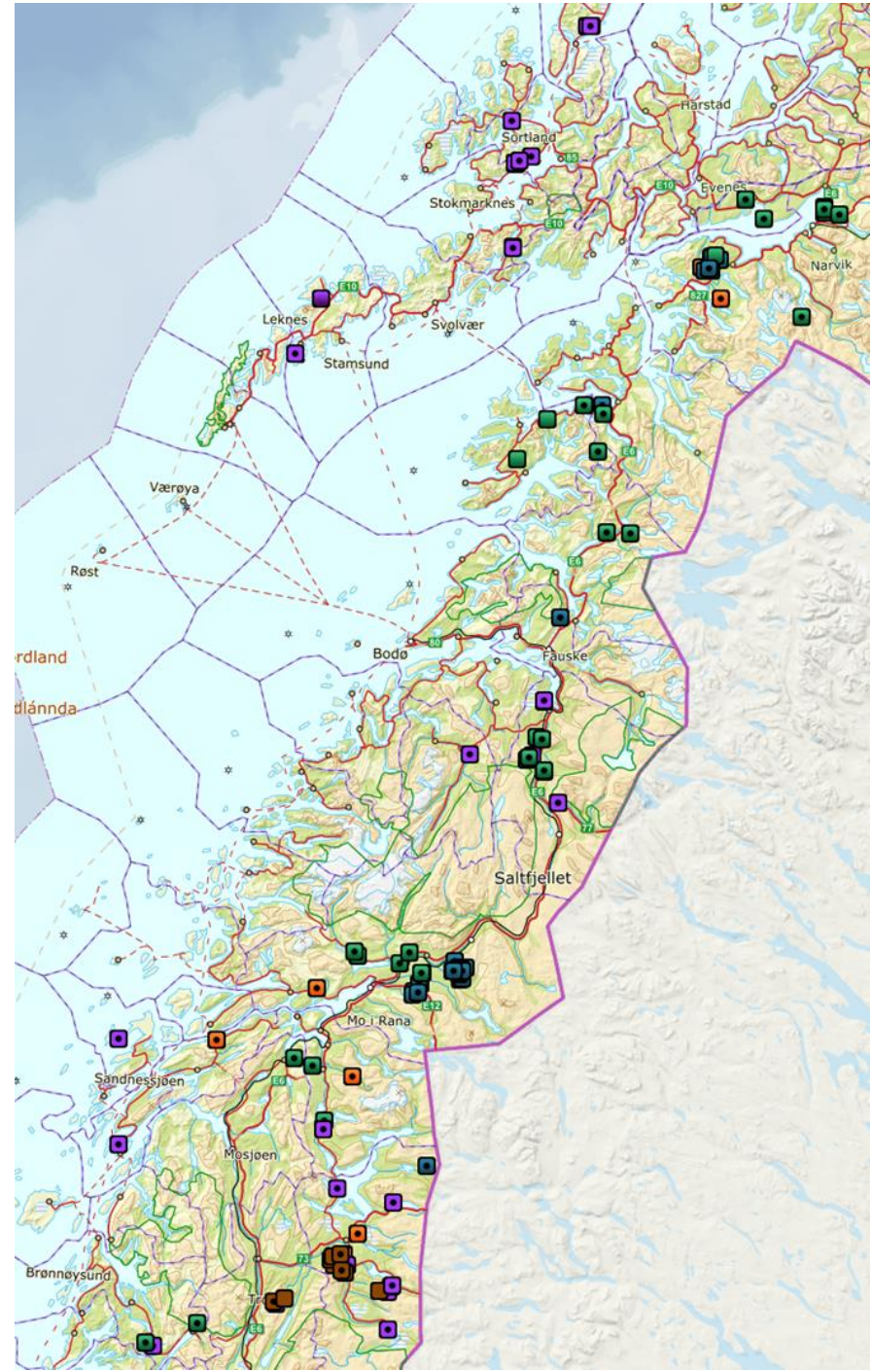
Erstatning for sau tapt til fredet rovvilt

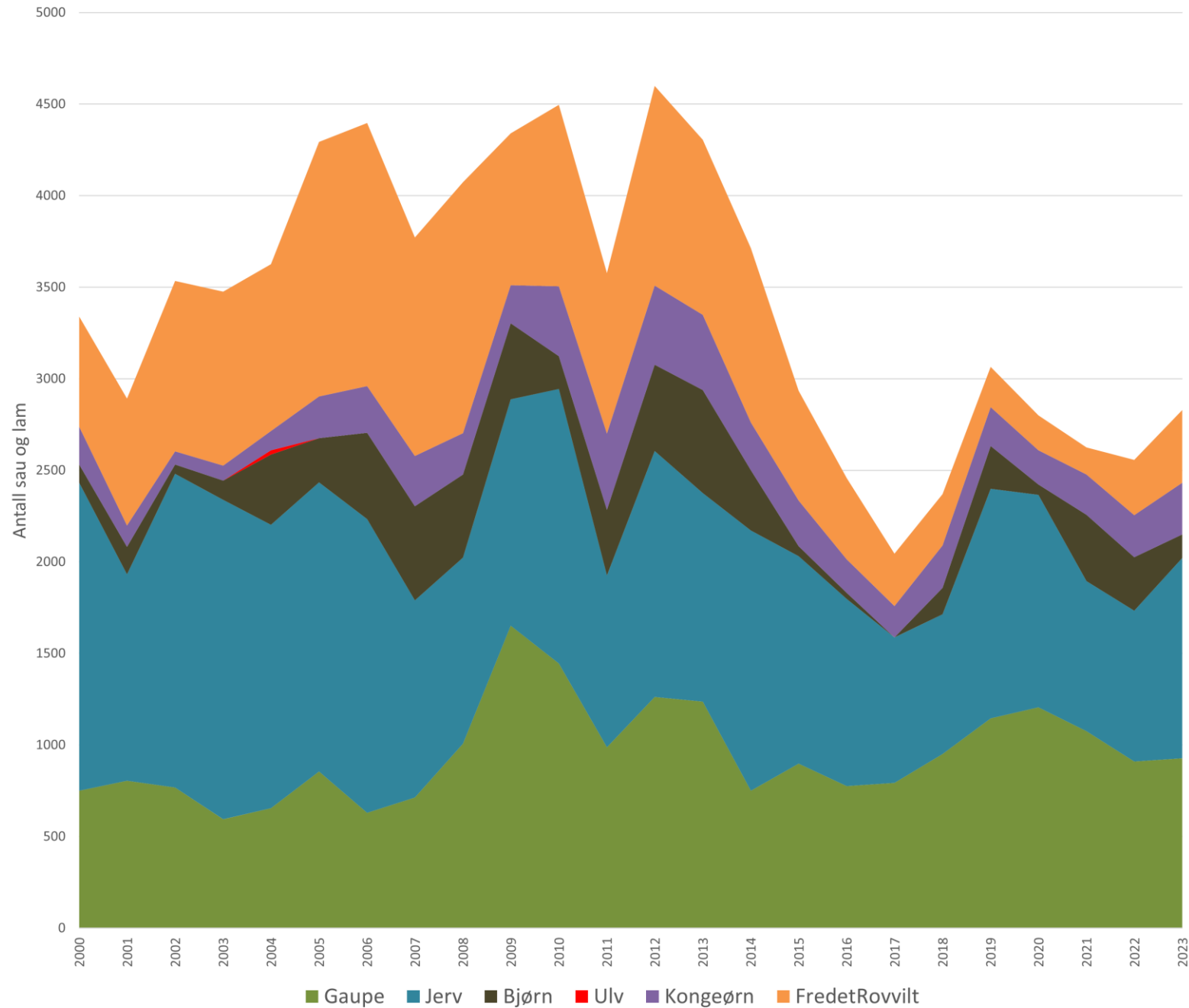
Påviste rovilttap på sau i Nordland

- virker til Nordlands beste

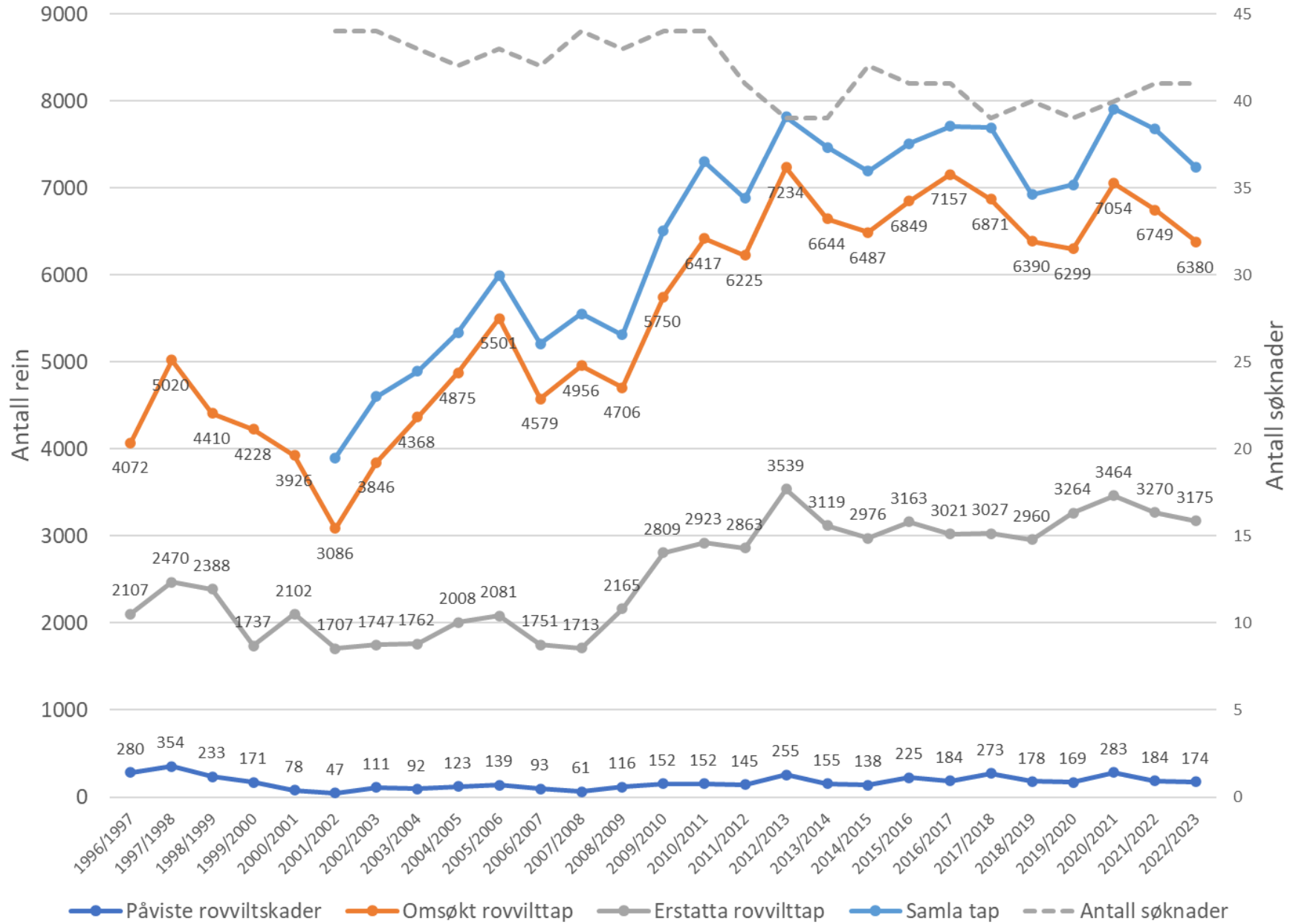

Sau eerstatning fordelt på rovviltart

— virker til n

Erstatning for rein drept av fredet rovvilt Nordland reinbeiteområde

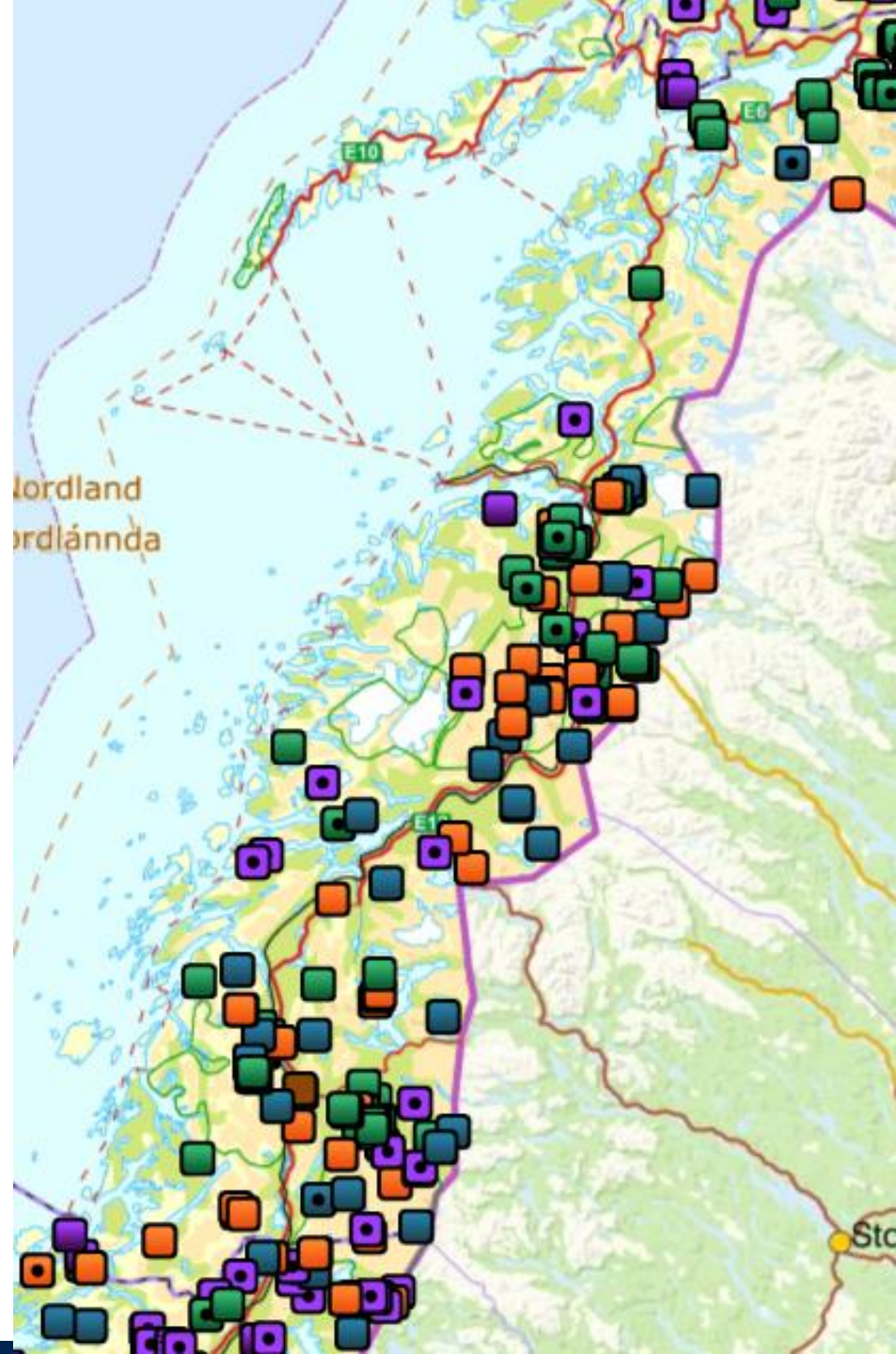

— virker

Flest påvist tapt og erstatta til gaupe

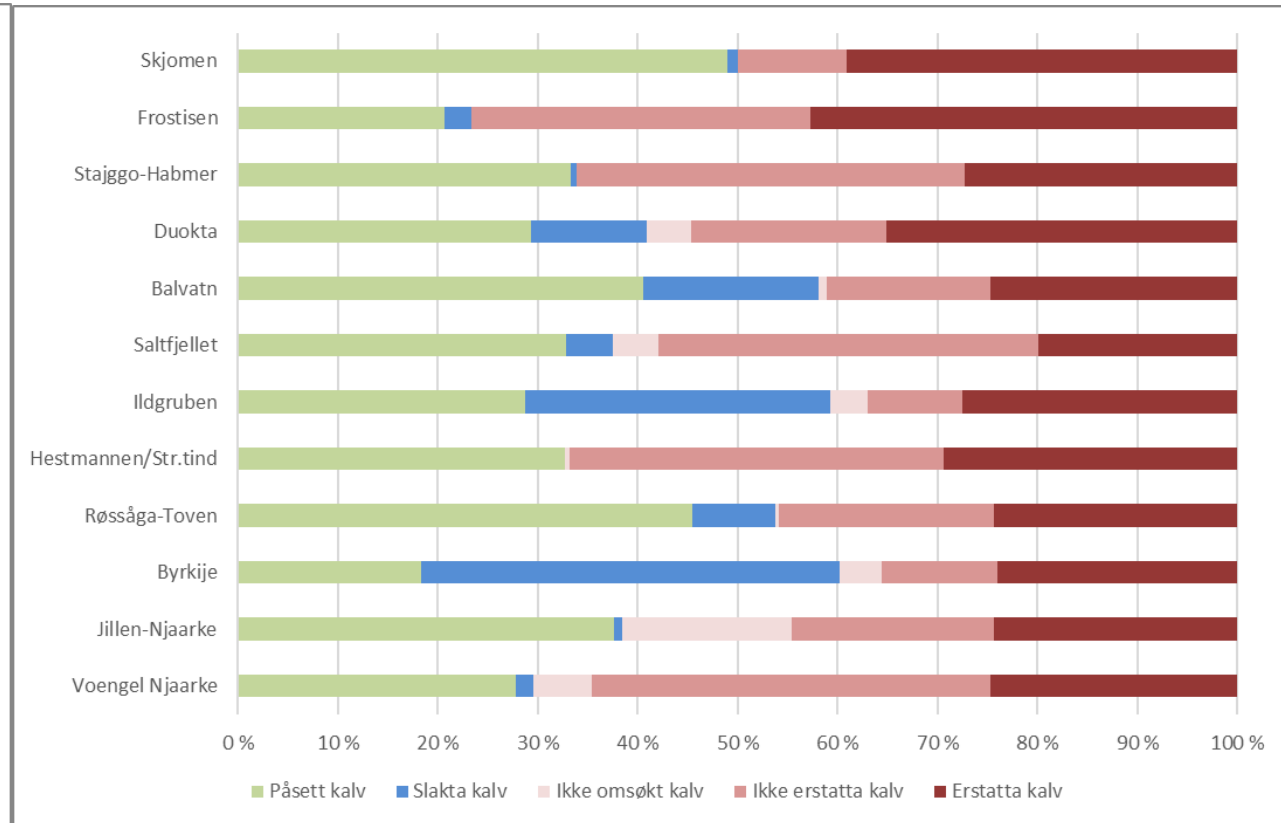
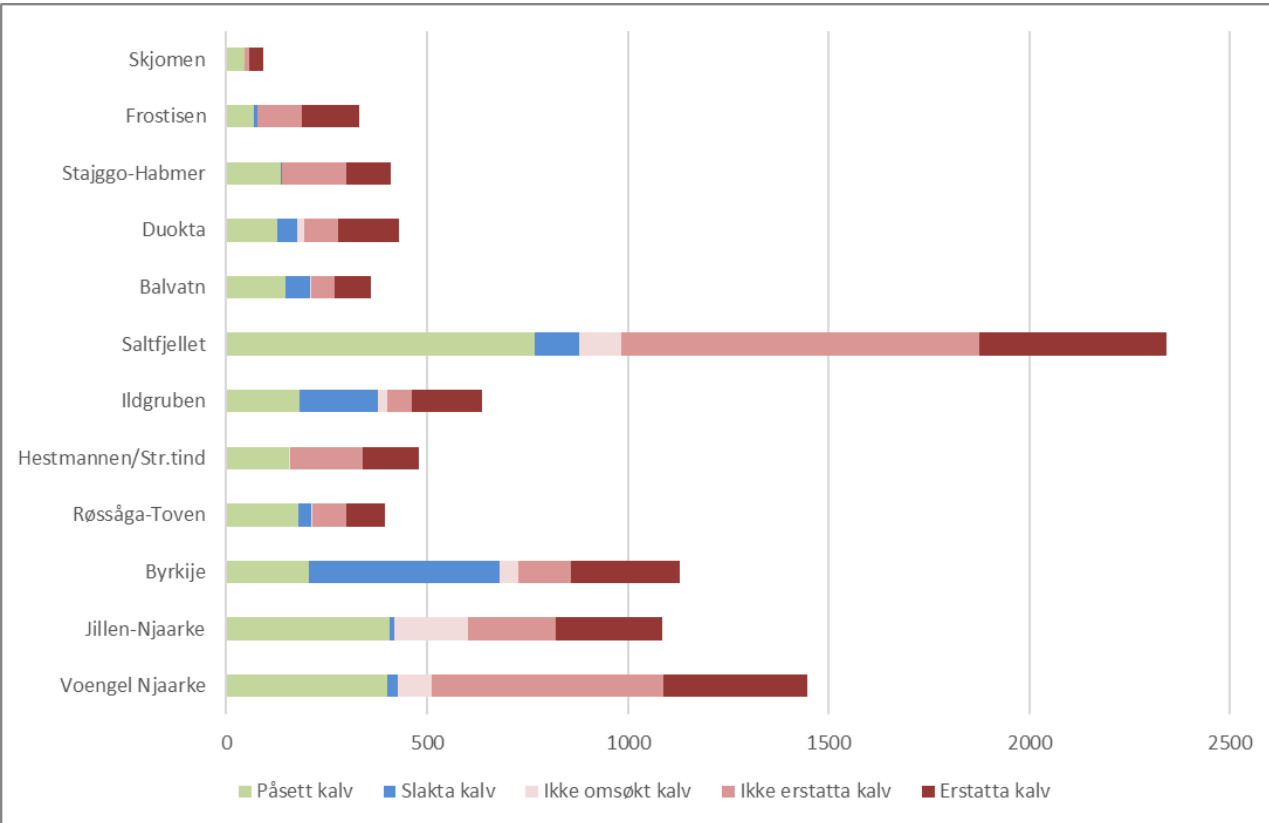
	Påviste tap		Erstatta tap	
Gaupe	72	41 %	1417	45 %
Jerv	31	18 %	1125	36 %
Bjørn	1	1 %	19	1 %
Ulv	0	0 %	0	0 %
Kongeørn	24	14 %	385	12 %
Ukjent freda r.	46	26 %	219	7 %

— virker til Nordlands beste

Distriktsvis oversikt av kalv

— virker til Nordlands beste

Lisensfelling på jerv 2023/2024

Lisensfellingsperiode: 20.08 – 15.02

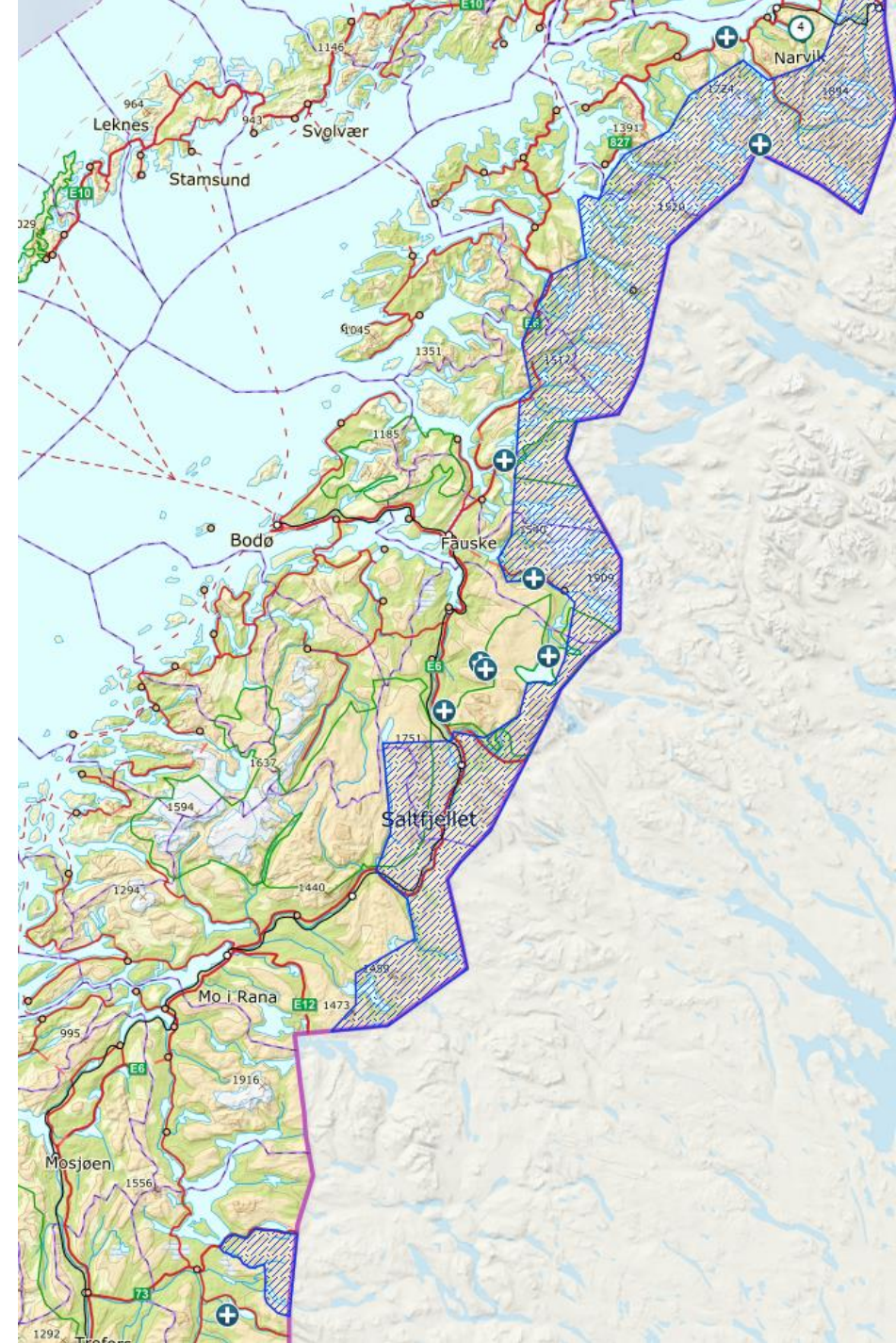
Kvota 15 jerv hvorav 7 tisper.

- Tispe og hannvalp tatt ut på ekstraordinært uttak i vår – belaster kvota
- Lisensfelling (4 hannjerv og 2 tisper)

Det ble i tillegg iverksatt ekstraordinært uttak 9. mars hvorav ei tispe og tre valper ble tatt ut.

Total avgang siden lisensfellingsvedtak = 14 jerv.

– virker til Nordlands beste

Kvotejakt på gaupe 2024

Jaktperiode 1. februar – 31. mars.

Miljødirektoratet fulgte anbefalingen fra Rowiltnemnda:

Kvote på totalt seks gauper hvorav inntil to voksne hunndyr, fordelt slik:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- **Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe**
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- **Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe**
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

Ikke grunnlag for å åpne for kvotejakt pga. fylt hunndyrkvote.

– virker til Nordlands beste